

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteen tekijät ovat esittäneet, että varhaiskasvatuksen palveluissa laaditaan selkeä toimintaohje lisämaksuja koskien ja että toimintaohjeen toteutumista seurataan vuosittain.

Valtuustoaloitteessa viitataan ostopalveluun.

*Jos kunta tai kuntayhtymä järjestää varhaiskasvatuksen varhaiskasvatuslain 10 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla **ostopalveluna**, palvelusta on perittävä samat maksut kuin kunnan tai kuntayhtymän itse järjestämästä vastaavasta varhaiskasvatuksesta peritään.*

Rovaniemellä yksityinen varhaiskasvatus on palvelusetelillä tuotettua, ei ostopalvelua. Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta sekä Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annettu laki määrittelevät varhaiskasvatuksen palveluseteliasiakkaan asiakasmaksuja seuraavasti:

*Jos varhaiskasvatusta järjestetään 1 momentissa mainitun lain 10 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla tavalla antamalla palvelunkäyttäjälle **palveluseteli**, kunta ei saa periä varhaiskasvatuksesta maksua. Palvelusetelin arvoa määrittäessä on otettava huomioon, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) 7 ja 8 §:ssä säädetään. (Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta 14§)*

Jos palvelusetelin arvo on tulosidonnainen, palvelusetelin arvosta on annettava päätös asiakkaalle. Viranomaisten oikeuteen saada tulosidonnaisen palvelusetelin arvon määrittämistä varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä sovelletaan, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 a §:ssä (tässä laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta 11§) säädetään viranomaisten oikeudesta saada tietoja asiakasmaksuja määrittäessä. (Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) 7 §)

Palvelusetelin sääntökirja on laadittu ohjeistamaan Rovaniemen kaupungin, palveluntuottajan ja asiakkaan palvelusetelin käyttöä.

3 Määritelmät (s.4)

- 1) **tulosidonnaisella palvelusetelillä** sellaista palveluseteliä, jossa asiakkaan tulot vaikuttavat palvelusetelin suuruuteen. Palvelusetelillä on vähimmäis- ja enimmäisarvo Rovaniemen kaupungin ja lakien määrittämien perusteiden mukaisesti.

- 2) **omavastuuosuudella** sitä osuutta yksityisen palveluntuottajan tuottaman palvelun hinnasta, jota Rovaniemen kaupungin myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi.
- 3) **lisämaksulla** sitä osuutta yksityisen palveluntuottajan tuottaman palvelun hinnasta, jota tuottaja mahdollisesti perii omavastuuosuuden lisäksi.

7.3 Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta

Palvelusetelin arvon määräytymisessä ja muuttamisesta käytetään samaa ohjeistusta kuin Rovaniemen kaupungin kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen kohdalla (Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuohjeistus) (s.11)

7.6 Asiakkaan omavastuuosuus

Kunta ei voi periä palvelusetelin käyttäjältä asiakasmaksua palvelusta. Asiakas maksaa tuottajalle maksun (omavastuuosuus), jonka suuruus on tuottajan perimän varhaiskasvatuspaikan kokonaishinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus (s.12).

Palvelusetelin sääntökirjaa on päivitetty sivistyslautakunnassa 25.5.2023 §57. Lisämaksun perimiseen ei palvelun tuottajan sen mukaan tarvitse ilmoittaa erillistä syytä.

Mikäli palveluntuottaja perii palvelusta enemmän kuin palvelusetelin omavastuuosuuden, on lisämaksu ilmoitettava palveluntuottajan ja asiakkaan välisessä palvelusopimuksessa. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa lisämaksun muutoksista asiakkaalle ja palvelualuepäällikölle tammikuun loppuun mennessä. Uusi hinta tulee voimaan uuden toimintavuoden alusta eli 1.8. alkaen (s.12).

Yhteenveto

Palvelusetelitoiminnassa asiakkaan asiakasmaksu perustuu palvelusetelin omavastuuosuuteen ja palvelun tuottajan mahdollisesti perimään lisämaksuun. Palvelusetelin omavastuuosuus määräytyy samoin perustein kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki ei suoranaisesti koske yksityistä varhaiskasvatusta. Näin ollen palveluntuottaja voi halutessaan periä asiakkaalta lisämaksua kaupungin asettamat palvelusetelin sääntökirjassa olevat veloitteet huomioiden.